

Adviesnota raad – openbaar

Onderwerp	Adviesnota raad zienswijzeprocedure GR ODGM
Zaakdossier	Z/25/057132 - D/25/179400
Portefeuillehouder	Wethouder B. van Veldhuizen
Raadsprogramma	1. Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en leefklimaat
Datum collegebesluit	20 mei 2025
Afdeling	Leefomgeving, Toerisme en Economie
Functie	Beheerder Milieu en Duurzaamheid

Voorstel

Inhoudelijk beslispunt

1. Kennis te nemen van de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (ontwerp-GR ODGM) met begeleidende brief en bijlagen.
2. Kennis te nemen van het ontwerp-Bedrijfsplan Omgevingsdienst Groene Metropool (ontwerp-Bedrijfsplan ODGM), inclusief rudimentaire begroting en fusiebegroting, met begeleidende brief en bijlagen.
3. Een positieve zienswijze in te dienen, conform bijgevoegde concept-zienswijze, over:
 - ✓ de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (ontwerp-GR ODGM);
 - ✓ het ontwerp-Bedrijfsplan Omgevingsdienst Groene Metropool (ontwerp-Bedrijfsplan ODGM), inclusief rudimentaire begroting en fusiebegroting

Financieel beslispunt

n.v.t.

Procedureel beslispunt

n.v.t.

Juridische grondslag

De raad heeft het recht om een zienswijze in te dienen, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr, art. 51 lid 2).

Inleiding

De gemeentelijke milieutaken VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) moeten sinds 2013 wettelijk verplicht worden uitgevoerd door een omgevingsdienst. Voor Doesburg doet de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) dit. Naast de milieutaken voert de ODRA ook de bouwtafen voor Doesburg uit. Landelijk en provinciaal is er de afgelopen jaren steeds meer aandacht voor het door ontwikkelen van de bestaande omgevingsdiensten naar meer specialistische en grotere (robuuste) omgevingsdiensten op milieugebied. De Commissie Van Aartsen pleit hier in haar rapport van 2021 ook voor. In lijn met de landelijke ontwikkelingen is er in 2023 een traject gestart om de bestaande samenwerking tussen Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) te intensiveren en een mogelijke fusie te verkennen. Beide diensten zagen elkaar destijds al als waardevolle aanvulling. De Algemene Besturen (AB's) van de ODRA en ODRN hebben op 6 mei 2025 besloten dat de fusie tussen ODRA en ODRN een logische en met het oog op de toekomst wenselijke stap is en dat de ontwerp-GR ODGM en het ontwerp-Bedrijfsplan ODGM worden vrijgegeven voor zienswijze van de gemeenteraden en provinciale staten.

Doel / meetbaar effect

Een positieve zienswijze indienen over de ontwerp-GR ODGM en het ontwerp-Bedrijfsplan ODGM.

Argumenten

3.1 Het is wettelijk verplicht en wenselijk om de ontwerp-GR aan de gemeenteraad voor te leggen voor een zienswijze.

De ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (ontwerp-GR ODGM) is het juridische document waarin de samenwerking tussen de deelnemende overheden formeel wordt vastgelegd. In de ontwerp-GR is onder meer het volgende opgenomen:

- Statutaire vestigingsplaats: *Arnhem*
- Stemverhouding: *Het aantal stemmen van een deelnemer is gerelateerd aan diens bijdrage in de begroting van de omgevingsdienst: < 1 miljoen 1, 1 - 2,2 miljoen 2, 2,2 – 4,4 miljoen 3, 4,4 – 6,6 miljoen 4, 6,6 – 8,8 miljoen 5, 8,8 - 13,2 miljoen 6, 13,2 – 22 miljoen 7, > 22 miljoen 8.*
- Samenstelling DB: *Het Dagelijks Bestuur bestaat uit een oneven aantal, bestaande uit de voorzitter en maximaal zes andere leden. Waarvan drie geborgde zetels voor de gemeente Nijmegen, gemeente Arnhem en de provincie Gelderland.*
- Zienswijzeprocedure: *Besluiten van het Algemeen Bestuur worden voor zienswijze aan de gemeenteraden van de deelnemers en Provinciale Staten voorgelegd als het besluiten – naast de wettelijke verplichte – van groot financieel en politiek belang betreft.*
- Weerstandsratio: *Het maximum van het totaal aan (bestemmings)reserves wordt bepaald door de weerstandsratio. De weerstandsratio moet minimaal 0,8 zijn. Als het batig saldo de grens overschrijdt beslist, op voordracht van de directie aan het DB, het Algemeen Bestuur over de bestemming hiervan.*
- Liquidatieplan: *Bij opheffing van de regeling stelt het Algemeen Bestuur vooraf, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vast waarin in ieder geval wordt aangegeven wat de*

gevolgen zijn die de beëindiging heeft voor het personeel en de wijze waarop het positieve of negatieve saldo van het openbaar lichaam over de deelnemers wordt verdeeld.

De formele besluitvorming over de GR-tekst, en dus over de fusie, vindt in twee rondes plaats: met een zienswijzeprocedure en een toestemmingsprocedure. In deze eerste ronde wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr, art. 51 lid 2). In een volgende ronde vraagt het college toestemming aan de gemeenteraden voor deelneming aan de GR (Wgr, art. 51 lid 2). De definitieve GR-tekst wordt vastgesteld door de colleges.

3.2 *Het is wenselijk om het ontwerp-Bedrijfsplan, inclusief rudimentaire begroting en fusiebegroting, aan de gemeenteraad voor te leggen voor een zienswijze.*

Het ontwerp-Bedrijfsplan Omgevingsdienst Groene Metropool (ontwerp-Bedrijfsplan ODGM) bevat een beschrijving van de toekomstige organisatie, een rudimentaire begroting, een fusiebegroting en een beschrijving van de risico's en beheersmaatregelen. De fusiebegroting is een incidentele begroting. De verwachting is dat er grotendeels dekking is voor de fusiekosten. De rudimentaire begroting is een optelsom van de huidige begrotingen van de ODRA en ODRN. Het is niet wettelijk verplicht om het ontwerp-Bedrijfsplan aan de gemeenteraad te sturen, maar het is wel wenselijk. Het AB van de ODRA acht dit ook als wenselijk. Het definitieve Bedrijfsplan wordt vastgesteld door de Algemene Besturen.

3.1 *VTH-taken moeten door een omgevingsdienst worden uitgevoerd en de ontwerp GR-tekst en het concept bedrijfsplan geven geen directe aanleiding om een negatieve zienswijze in te dienen.*

Gemeentes zijn wettelijk verplicht om de VTH-basistaken door een omgevingsdienst te laten uitvoeren. Indien Doesburg niet kan instemmen met het vaststellen van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst en andere deelnemers doen dit wel in meerderheid, dan wordt de Omgevingsdienst ODGM opgericht zonder Doesburg en kan onze gemeente geen gebruik meer van de diensten van de huidige omgevingsdienst maken. Het rijk kan ons in dat geval de verplichting opleggen om alsnog aan te sluiten bij een (andere) omgevingsdienst. De ontwerp GR-tekst is gebaseerd op de huidige GR-teksten van ODRN en ODRA. Deze zijn -waar mogelijk- samengevoegd. De tekst is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met verschillende ambtenaren van de huidige deelnemers. De risico's die de fusie met zich meebrengt zijn onderzocht en in het bedrijfsplan beschreven. De verwachting is dat de risico's beheersbaar zijn.

Kanttekeningen

3.1 *De fusie brengt naast voordelen ook risico's met zich mee.*

De risico's en beheersmaatregelen van de fusie zijn opgenomen in het ontwerp-Bedrijfsplan. Het gaat onder meer om de volgende financiële risico's:

- 1) De deelnemersbijdragen kunnen stijgen in verband met herverdelingseffecten, door:
 - verschil in financieringssysteem
 - verschil in producten-diensten-catalogus en uniformeren van processen (uitvoeringsprogramma's), en
 - verschil in kosten met name op overhead en inhuur.

De precieze impact van de herverdelingseffecten en of de voorgestelde beheersmaatregelen de beoogde effecten zullen hebben, is in deze fase nog niet duidelijk.

- 2) De fusiebegroting gaat ervan uit dat er grotendeels dekking is voor de fusiekosten, maar dit is niet zeker. De (eenmalige) fusiekosten vanaf 2026 zijn ook nog niet inzichtelijk en nog niet verwerkt in de begroting.

Naast de genoemde financiële risico's kan de fusie ook (tijdelijk) effect hebben op de kwaliteit van de dienstverlening. Het ontwerp-bedrijfsplan zegt nog weinig over hoe de bestuurlijke uitgangspunten; handhaven van de huidige hoge kwaliteit van dienstverlening en behoud van lokale kennis, tijdens het fusieproces en in de nieuwe organisatie concreet moeten worden gewaarborgd. Dit zal pas in de loop van fase 2 het "inrichten" van de fusieorganisatie verder vorm gaan krijgen. Deze risico's worden niet zodanig geacht dat zou moeten worden afgezien van fusie. Het is wel wenselijk om hiervoor aandacht te blijven vragen.

Financiën

Geen directe financiële consequenties. Mogelijk op termijn wel. Zie daarvoor onder meer de kanttekeningen.

Uitvoering

Planning

Het college vraagt later, in de volgende ronde, toestemming aan de gemeenteraden voor deelneming aan de nieuwe GR.

Communicatie

n.v.t.

Evaluatie

n.v.t.

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool
- Bijlage 2: Aanbiedingsbrief ontwerp GR Omgevingsdienst Groene Metropool
- Bijlage 3: Ontwerp bedrijfsplan Omgevingsdienst Groene Metropool
- Bijlage 4: Aanbiedingsbrief ontwerp-bedrijfsplan Omgevingsdienst Groene Metropool
- Bijlage 5: Due diligence rapportage
- Bijlage 6: Concept zienswijzebrief

**GEMEENTE
DOESBURG**